

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 8 kor.
Félévre 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Megjelenik minden
vasárnap.

Telefon szám: 15

NÉPJOG

POLITIKAI HETILAP.

A FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:

Kaposvár, Zárda-utca
17. szám.

hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

A kiadóhivatal

munkáját **Hagelman**
Károly könyvkereskedő
vállalva magára, az előfize-
tések, nyiltér és hirdetési
díjak és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások ide
intézendők.

Házaszabály módosítás.

Mennyi önfeláldozó harc, mennyi nemes küzdelem folyt a magyar országgyűlésen, Tisza István gróf miniszterelnöksége idejében, abból az alkalomból, hogy a nemzeti jogokért folytatott háborúságban, Bécsben elhatározták, miszerint a győzelem biztosítása érdekében a házaszabályokat, melyek az ellenzéknek az ellentállásra módot és alkalmat szolgáltatottak — meg kell változtatni oly módon, hogy az osztrákok által uralt országgyűlési többség megtehesse nekik azt a szolgálatot, miszerint megszavaz mindent, amit csak óhajtanak: költségvetést, ujonclétszám emelést, felemelt hányadot és a hadsereg német nyelvét.

Az akkor kisebbségben lévő ellenzék, élet-halál harcot folytatott hónapokon keresztül a házaszabályok épségéért, mert meg volt győződve, hogyha ezt az egyetlen alkotmánybiztosítékot sikerül a magyarság kezéből kicsavarni, akkor elkövetkezik az az óhajtott állapot, hogy az országgyűlés ellentállásra teljesen képtelenné válik s lesz Magyar-

országból az, aminek régen szánták: öszsbirodalmi tartomány.

A magyar nemzeti államnak egyetlen védvára a házaszabály volt, mely lehetővé tette, hogy a költségvetés és ujonclétszám megtagadásával Bécsnek kényszerítsék a törvényes jogok és alkotmány tiszteletben tartására; ha ez oly módosításon megy keresztül, mint Tisza tervezte, hogy egy esetleg összevásárolt többségnek lehető lesz mindent megszavazni s a jogos nemzeti ellentállást megtörni, akkor elkövetkezett a magyar alkotmány bukása.

Bécsben nagyon jól tudták ezt és nem is haboztak, miután az akkori többség által intézett nyílt támadás éppen a házaszabályok rendelkezései folytán, kudarcra végződött, kerülő úton érni el céljukat.

Megnyerték erre a célra, hogy minő eszközök alkalmazásával, az még csak ezután lesz megállapítható, a horvátokat s ezek a magyar nemzet által irányukban az 1868-ik évi kiegyezés alkalmával tanusított nagylelkűséget, jobban mondva indokolatlan gyengeséget arra használták fel, hogy heteken keresztül, egy

ismeretlen nyelven tartott üres beszédekkel untassák az országgyűlés tagjait; azután pedig szegényes módon lemásolták a nemzeti jogok kiküzdése céljából folytatott magyar obstrukciót.

Sajnos, részben célt is értek; mert a horvát ellentállás, a félekenyebb természetű embereknek már is felidőzte egy esetleges nemzetiségi obstrukció rémét s maga Kossuth Ferenc érezte magát indítatva arra, hogy a többségben lévő pártoknál puhatolódzék egy esetleges házaszabály módosítás mikénti fogadása tárgyában.

Igaz, hogy mindjárt hozzátette, miszerint a házaszabályoknak csak olyan módosításáról lehet szó, mely a nemzetiségi obstrukciót megakadályozza, de a nemzeti ellentállás kilátásait nem gyengíti.

Bocsánatot kérek, de ez a terv félelmesen hasonlít a magyar közmondáshoz, hogy fából vasarkika. Mert ha a nemzetiségi obstrukció ellen állítunk fel szabályokat, aligha lehet a házaszabályokban kimondani, hogy csak a nemzetiségek ellen használható; a magyar nemzeti

T Á R C S A.

Korond.

— A N é p j o g eredeti tárcája. —

Par évvel ezelőtt, szinte egy hosszú tél után, az anyatermészet lerazta már ma áról a kemény jégpáncélt

Hőfőhár takaróját addig cirógatták a nap sugarai míg nem felolvadt semmivé lett és kilátszott alóla az immár megpuhult föld.

Elmult a dermedtség s a természet, a nagy, anyai szív, elsőt dobbant sok hónapi pihenés után. Édes borzongás fut rajta ilyenkor keresztül és megremeg egy titkos sejtelemre — a tavasz. — Ő közeledik, jön, nem hogy lángba borítsa a világot, hanem, hogy életet adjon a hosszú halál után. Így változik örökké élet és halál, nem halál az nincs is csak átalakulás.

A tavasz büvös csókja a napsugar nyájas biztatására aztán megindul az élet a föld méhében. De mennyi élet, kitudná azt számban kifejezni a milliárdok, milliárdjait!

A földszínen, e levegőben megjelen a kergetőző tarka lepke sereg Szerelmes vagyakat ébresztő virág illat leng körülünk és hív, csalogat bennünket a tavasz édes lehellete el a városból, el innen valahová. Ki a szabad természetbe a hol közel az Isten.

Szép a tenger fenséges nyugalomával, vagy a bős orkán korbácsolta hullamaival,

azonban van e szebb helye a földnek mint a mi hazánk?

Nincs és a mi szívünknek ne is legyen Hidd el kedves olvasó, sok halatlan gyermeke van ennek a szép hazának, mert nem tudják kellőképpen méltányolni a kincset mit benne birunk.

A Tatrában találkozni a művelt világ minden nemzetének polgáraival, kiket évről-évre nagyobb számban vonz hazánk csodás szépsége. Csak a magyar zárja be szívét és az ő szemei nem látják mindazt, mit szülőföldje kínál neki.

Hat Erdély, a kincses, a bércekkel koronázott gyönyörű Erdély, virágos mezőivel ékes, hol minden felé patak csörgedez és lépten-nyomon gyógyforrás fakad? Oh én érzem én látom és örömmel mondom a költő után:

Magyarország legszebb ország
Gyönyörű szép tündér ország...

* * *

Elővettük az öszszegyűjtött magyar fürdők kézikönyvét és szorgalmasan kutatva benne az erdélyieket kerestük, hol természetes sós fürdők vannak. Legalkalmasabbnak találtuk Korondot, melynek Parajd az utolsó állomása és 45 pernyi kocsituton bejutunk a fürdőbe

A vendégek reggel és délután érkeznek, az állomáson kényelmes hintók állnak rendelkezésükre.

A vidék nagyon kedves, nincsenek mint Borszek felé akkora magas hegyek, de

az ut egyik oldalán erdős a másikon kibukkan mindenütt az eső mosta helyeken a só. Mértföldekre terjedő, kincset érő só ország az úgy lent a föld gyomrában, mint só mezők és só hegyek a földszínen.

Egyes helyeken a hegyek, hol az eső mossa őket végig úgy néznek ki, mint óriás fehér orgona az Isten nagy templomában a szabad természetben. Ilyenek leginkább Szovatánál láthatók.

Az uton Korondig a lovak lábai alatt folyik össze-vissza a drága sós víz és sok helyen erős, szinte rozsdá vörös vasas forrás csörgedez.

Mennyi kincscsel áldotta meg a természet a szép Erdélyt, mely felhasználatlanul elpusztul. A ki többet utazik és figyelemmel kísér egyes dolgokat, faj a szív azért a mi sok vidéken tönkre megy.

Miért is megy ki a magyar pecsenyévé sülni nyaron at a tengerre, hol a nagy hőség miatt éjjel se tud aludni; mikor olyan fürdőink vannak mint az erdélyiek is.

Korondon meg van minden, a mi azt a kedves fürdőt kis paradicsommá teszi. Felkörben erdő koszoruzta bércek veszik körül. Maga a park messziről úgy néz ki; mint a meséből oda csöppent kis fenyő birodalom. A zöld fenyő fak között épült csinos barátságos villakban mindenki megtalálhatja a saját tárcája és izléséhez való lakást.

Séta utai a fenyő szegte utak tisztán rendben vannak tartva és kényelmes pihenő padok hívogatják az arra járó kelőket.

jogok érdekében folytatott ellentárlásra pedig nem alkalmazható.

Am tegyük fel a legjobbat, mondhatnám a lehetetlent, hogy államférfiaink zsenialitásának sikerül a házszabályok módosítását úgy tervezni, miszerint csak a nemzetiségek garázdálkodásának állja útját, de az ősi magyar alkotmány és elévülhetlen nemzeti jogok érdekében kifejtendő ellentárlást lehetővé teszi; akkor is veszedelmes lejtőre léptünk, mert az ilyen módosításra örökké, mint előző eseményre fogunk hivatkozni s ami egyszer így megtörtént, az más körülmények között másként is megtörténhetik.

Különb is a nemzetiségi obstrukció ellen nem a házszabályok módosításával kell küzdeni, hanem a megalkotandó választási törvény határozományaival. Am, ha azt látjuk, hogy az általános, titkos választási törvény megalkotása ránk ilyen veszedelmet hoz, akkor, habár fájó szívvel, mondjunk le annak életbe léptetéséről legalább addig, míg jelenlegi körülményeink nem változnak. Inkább átmenetként szaporítsuk a szavazók számát a jogosultság kiterjesztésével.

Mert én úgy gondolkozom s azt hiszem, nagyon sokan vannak, kik e tekintetben velem tartanak, hogy nekünk önálló magyar nemzeti államiság s ezredéves, ősi alkotmányunk nélkül még maga az üdvösség sem kell.

Első az ország üdve s csak azután jöhet a szabadelvű intézményekről való gondoskodás.

Boda Vilmos.

Krónika a hétről.

A képviselőház és főrendiház pénteken tartotta utolsó érdemleges ülését a nyári szünet előtt. Az ülés végén a képviselőház október tizedikéig elnapolta üléseit.

*

A királyi szentesítés alá terjesztendő törvényjavaslatok átvizsgálására a házszabályokban előirt bizottság ma délelőtt egy órakor a képviselőház elnöki tanácskozó termében ülést tartott. Konstatálta a törvényhozás két Háza által tárgyalt törvényjavaslatok és jelentések megegyező voltát és jegyzőkönyv felvétele után az iratokat a miniszterelnökséghez küldötte. A vasutasok fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslat a jövő hét közepén megy szentesítés alá s körülbelül július végén emelkedhet törvényerőre.

*

Bécsben vannak ismét a magyar miniszterek, hogy a kiegyezés dolgát előre vigyék, folytatják a tanácskozást, mely esetleg a jövő hétre is benyulhatik. A kormány egyik tagja azt a kijelentést tette, hogy a tárgyalás eredménye ma még beláthatatlan, mindkét kormány teljes erővel azon igyekszik, hogy a kiegyezés műve már most befejezést nyerjen, de most, a mikor a helyzet még mindig kialakulatlan, eredményről beszélni alig lehet. Bécsben a kiegyezésre vonatkozólag csak a vasuti tarifa felől folytak tárgyalások a szakreferensek között. Ugy értesülünk, hogy az eredetileg két napra tervezett tanácskozást megtoldják egy nappal s a magyar miniszterek a vasárnapot is Bécsben töltik. Remény lévén a még fennálló nézeteltérések elintézésére, abban állapodtak meg Bécsben, hogy a tárgyalásra szoruló egész anyagot még egyszer átveszik. Magyar kormánykörökben azt hiszik, hogy a mostani bécsi tárgyalások befejezése után csak egyes kér-

dések maradnak még függőben, a melyek az eddigi tárgyalások összességét alig fogják csorbitani.

Városi közgyűlés.

Kaposvár város képviselőtestülete f. hó 9-én rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a tagok bizony nem nagy számban jelentek meg.

A kir. kormánynál volt küldöttség eljárásáról a polgármesteri jelentés tudomásul vétetett azzal, hogy a küldöttséghez csatalkozott Kapotsfy Jenő főispánnak, továbbá dr. Thaly László kaposvári, Chernel Gyula nagyatádi és Olaj Lajos szigetvári országos képviselőknek köszönet nyilvánítottassék.

A küldöttség a honvédelmi miniszterrel — annak távolléte miatt — nem beszélhetett, de Wekerle miniszterelnök közbenjárását megígérte s kilátásba helyezte a honvédség itt maradását; Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter Sterényi államtitkárrel — ki városunkban volt önkéntes — fogadta a deputációt s habár végleges ígéretet nem tehetett de kinyilvánította, hogy Kaposvár terepviszonyai, kiágazó vicinalisai, vasuti forgalma teljesen indokolják, hogy az üzletvezetőségek decentralisatiója alkalmával figyelembe vétessék.

A gazdasági bizottságba megválasztottak Biczó István, Kutas János, Lencz Sándor, dr. Rusa Ernő, Tankovits János, Szabados Imre, Vörös Nandor.

A magtárépület helyrehozása s az átjárók kijelöltése tudomásul vétetett azzal, hogy a sertésplacon is kövezett átjárók készítenek.

Lencz Sándor a büki csárdai albérletre vonatkozó kérvényét a képviselők egy része nem akarta elfogadni, de végre dr. Rusa Ernő, dr. Zánka Gusztáv s az ügyész felvilágosítása után a többség elfogadta.

Az 1906. évi házi pénztári számadás tárgyalása sokáig tartott, izgatta a képviselőket, hogy a tanács teljesen mellőzte a pénzügyi bizottság indokolt javaslatát, mégis naplemente után elfogadtatott azon indítvány, hogy a számtételleg nem kifogásolt számadás a törvényhatósághoz felterjesztetik, a pénzügyi bizottság véleménye pedig a

A sós hegyekből források és talajból kipárolgó só, összevegyülve a kellemes fenyő illattal bámulatos eredményt mutat fel. A ki a nagy város porából, idegromboló zajából menekülni akar, keresve se találhat pompásabb helyet Korondnál, hol egyaránt felfrissül a test és a lélek.

A vendégek már rövid ott időzés után észre veszik a hatást, mely egyrészt az erős vasas víznek is köszönhető. A sápkóros, gyöngye szervezetű, ideges, gyomor-bajos Isten tudja mi minden bajban szenvedő gyógyulást talál ott.

Reggel és délután a víz ivásnál hűlámzik fel és alá a fősétányon a közönség, akkor szól a cigány zene is.

Van a szabadban természetes sós vasas kénes hideg fürdője 18. celsius fok, van ennél hidegebb szénsavas lobogó fürdője és meleg sós fürdői.

Korond levegője mérsékelt, féldalt erdős bércek határolják és így védve van a szélől. A parkban hol kilencvenezernél több fenyő van más lombos fakkal egyetemben; ép úgy el lehet a nap elől bujni, mint fürödni a napfényben.

A reggelek végtelen bájosak ott, a tátrai levegő tulságos hűvössége nélkül friss fenyő illat áraszt el mindent és vidám madárdal ébreszti fel a vendégeket.

A villák előtt lévő erkélyekre szállnak a kis ingyen énekesek és még a kint levő asztalok és székekre is oda merészkednek a morzsákért. Felcsendül aztán érte a legszebb ének a hallgatóság nagy gyönyörűségére.

Kellemes a fürdő élet, megtalálni mindama szórakozást, melyek más fürdőben is divatosak, nem hagyva ki belőle a szokásos hal és rák fogást sem. Erre szolgál a fürdő alatt folyó Korond vize melynek partját árnyékos fák szegélyezik.

Szomszédságban a szép Árcsó liget, hol régen zárda volt, évszázados parkja most is fennáll.

Kiránduló helyei, a közelben és távolabb vannak Korondhoz, gyalog és kocsin lehet hozzájuk jutni. Szinte a közelben van Parajd, ott van két só bánya, az egyik már nincs üzemben és csak mint látni való szerepel. Szépek még ugyanott a só hegyek is.

A fürdőhöz egy séta, az elkerített nagy sós kut, honnan a nép minden szerdai napon ingyen kap 90 fokos sós vizet a fináncoktól, azzal főz aztán az egész lakosság.

Érdekesek a só őrházak a só hegyeken, hol temérdek finánc őrködik az állam tulajdonára.

A ki Parajdon jár, a sóbányákat megszokta nézni, mi is elindultunk egy négy kocsiból álló társaság, hogy előbb Szovata fürdőt, vissza jövet a bányát meglátogatjuk.

A bánya irodájában már volt egy másik társaság, azzal együtt felöltöztettek bennünket, hogy a ruháink be ne piszkolódjanak és mert hűvös van lent a bányában.

Öltözködés közben egymásra néztünk és ösmerős, ösmeretlen harsogó kacajban türtünk ki. No de én nem is láttam életemben olyan ruhatarat, egytől-egyig tökéletes maskarak voltunk.

Hogy minden darab különféle gazdán különféle célt szolgált még megjárna, csak a ténykedése ne nyult volna vissza rég mult idők titokteljes homályába.

Az egyik barátom például kapott egy rövid, bárny bőrrrel bélelt férfi bekecsel, hozzá egy zsirtól dagadó férfi kalapot, melynek hiányzott az egész teteje. Bizonyosan valami kegyeletes bánya látogató vitte magával örök emlékül.

A remek kalap ideiglenes tulajdonosa aztán úgy segített magán, hogy leterítette előbb a fejét zsebkendővel s úgy merete rá tenni a viharvert kalapot, mely alól kacajra ingerlően kacsingatott ki a zsebkendő négy csücske.

Egyik fiatal embernek jutott egy világos sarkig érő és lenge művész köntös, hozzá való kis kacér sápkával, a melyet munka közben az atalierben szokas viselni.

Én pedig egy szintén nagyon ócska, hegyes tetejű székely kucsmát kaptam, mely mindig azzal a veszedelemmel fenyegetett, hogy nem csak az orromat, de a nyakamat is betakarja. Az egyik kezemmel tartottam a sápkát, a másikkal egy nagy bélelt téli bundát huzgáltam magamra, mely panyókan volt a vállamra vetve és saját súlyánál fogva lekérezkedett a földre.

Az egész társaság ilyen hódító ruhámmal volt öltözve és úgy vonultunk le sorjában a bányába. Minden harmadik látogató vitt egy fenyő rudra tűzött fagygyertyát, mi nők attól rettegünk, meggyullad a hajunk.

gazdasági bizottságnak azzal adatik ki, hogy ha a kifogásolt utalványok a folyamatban levő fegyelmi tárgyalás során tértímenyek behajtását nem állapítanak meg, a képviselő-testület elé tegyen javaslatot.

Egyéb fontos tárgy nem volt. A gyűlés este 6 óra után végződött.

H I R E K.

— **A vármegyéről.** Somogyvármegye közigazgatási bizottsága f. hó 10-én, — állandó választmánya pedig f. hó 11-én tartotta ülését Kapotsfy Jenő főispán elnöklése mellett. Az előbbin tolyó ügyek nyertek elintézését és a hivatal főnökök tették meg havi jelentéseiket, az utóbbi pedig az augusztus 5-én tartandó törvényhatósági bizottság évnegyedes rendes közgyűlésének tárgyait készítette elő s megállapította, hogy a pótló-állandó választmány ülése augusztus hó 3-án délelőtt 9 órakor fog megtartatni a vármegye székházának nagytermében.

— **A népiskolai törvény életbeléptetése.** A hivatalos Budapesti Közlönyben megjelent Apponyi Albert gróf kultuszminister rendelete, a mellyel az állami elemi népiskolai tanítók illetményeinek szabályozásáról és az állami népiskolák helyi felügyeletéről szóló 1907 évi XXVI. t.-cikket július hónap 1-én életbeléptette.

— **Hányan tanítunk?** A statisztika adatai szerint Magyarország területén ezidő-szerint népoktatással hivatásszerűleg foglalkoznak: elemi népiskolai tanító 28,756: kisdiedővő: 1858. A középiskolai tanárok száma: 2849. A polgári iskolai tanároké: 1487. A főrealskolában pedig mindössze 446 tanár tanít.

— **Birtokvétele.** A zalamegyei nagyrécsei Inkey-féle birtok a napokban gazdát cserélt. Az egész uradalmat örökaron megvásárolták Ring és Hirsch kaposvári lakosok két millió ötvénezer koronaért, parcellázási célokra.

— **Gazdák figyelmébe.** A mezőgazdasági törvény egy szakasza arról intézkedik, hogy vasutvonalak mentén mikép kell a learatott gabonáért, amelyet a vasutvonal től 100 méteren belül raktak össze, leégés

esetén semminemű kártérítés nem jár. Figyelmeztetjük tehát a gazdákat, hogy a törvény ezen intézkedésére figyelemmel legyenek.

— **Iparvédelem.** A Tulipán-szövetség Magyar Védő Egyesületnek eddig 115 fiókja van szerte az országban. Ezek közül Somogyvármegyében tudunkkal csak egy van, a napokban megalakult kaposvári.

— **Kaposvári iparosaink Pécsen.** A Kaposvári Iparos Kör és a Kaposvári Iparos Ifjuság Önképző Egylete e hó 7-én, vasárnap együttes tanulmányi kirándulást rendeztek Pécsre, az országos ipari és mezőgazdasági kiállításra. A két egyesület 62 tagja vasárnap reggel az 5 órai gyorsvonattal indultak utnak az elnökök vezetésével az Iparos Kör zászlója alatt. A kiránduló társaság reggel 8 órakor érkezett Pécsre, ahonnan egyenesen a kiállítási területre vonultak villásreggelire. Ezután csoportokban elszéledve tanulmányozták a kiállított tárgyakat. Ebédre az »Arany Hajó« szállodában jöttek össze, ahol Szigethy Ede a szálloda bérlője szíves fogadtatásban részesítette a kaposvári iparosokat. Ebéd után a várost tekintették meg iparosaink és délután 3 órától 7 óráig ismét a kiállítást tanulmányozták. Este pedig a szépen kivilágított pavilonokban gyönyörködtek iparosaink. Éjjeli 12 órakor pedig a legnagyobb része vonatra ülve, vigan utaztak haza Kaposvára, ahova reggel 4 órakor érkeztek meg a magukkal hozott kedves és szép emlékekkel.

— **Horvát vakmerőség.** A horvát koalíció vezérlő bizottsága olyan felhívást osztogattat Horvátországban a nép közt, mely nyílt felhívás a Magyarország ellen való fegyverfogásra. Ideje volna már, ha a kormány közéjük ütne a horvát uraknak!

— **Az ipartörvény revíziója.** Az ipartörvény revíziójára vonatkozó munkálatok annyira előrehaladtak, hogy a tervezetnek a nyilvánosság elé való bocsátása rövid idő alatt varható, úgy hogy a vonatkozó szaktanácskozások már augusztus hónapban megkezdődhetnek. Remélhető az is, hogy a képviselőház már az ősszel foglalkozhatik az új ipartörvény javaslatával és ha ez megtörténhetik, akkor a törvény a jövő év folyamán életbe lép. Az új ipartörvény nem fogja magába ölelni a vasárnapi munkaszünet kérdését, sem pedig a munkaszünetéről szóló intézkedéseket, mert ezekről külön törvények fognak gondoskodni.

— **Uj huszkoronás bankjegyek.** A forgalomban levő huszkoronás bankjegyek nagymérvű hamisítása arra készíteti az Osztrák-Magyar Bankot, hogy új huszkoronás bankjegyek kibocsátáának tervével foglalkozzék. Az új bankjegyek előállításának költsége darabonként hat fillérre rugna és így a forgalomban levő, harminc millió korona összegű huszkoronás bankjegyek helyett kibocsátando új bankjegyek előállítása 18 millió koronába kerülne. A bankjegyeket különben rendszerint minden három évben kicserélik, mert összehasonlíthatatlanul jobban használnak el, mint az aranypénz.

— **Hazai ipar vívmánya.** Az »Alexin« zsirművek a Nemzetközi Sütőipar Kiállítás legnagyobb kitüntetését nyerték el. E gyár, mely »Alexin« növényzsirt és »Kalács-Alexin« növényvaját készít, modern berendezése, valamint gyártmányainak messze kimagasló minősége folytán uttörő volt hazánkban s egyszersmind Európa legnagyobb szabású ipartelepei közé sorozható a maga nemében, melynek híre már ma is eljutott a külföldre. Midőn a kitüntetés megelégedettséggel regisztráljuk, azt kívánjuk a vállalatnak, csak így tovább! Az »Alexin« zsirművek tulajdonosa dr. Schmindl és Társa cég Budapest. Gyár: Budafok.

— **Hasznos tudnivalók.** Az orvostudomány tanítja, hogy az egészséges emberi szervezetnek naponként egy liter vizre van itatási szüksége. Ez a víz szolgálna ugyanis a bevett ételek hígítószerül. E nélkül ugyanis a szervezet a megemésztett táplálékokat hasznosan feldolgozni nem tudja. Minthogy azonban a táplálékokkal a gyomorba minden esetben igen sok és különböző betegség csirája is bejut, fontos, hogy itatni olyan vizet használjassék, mely bakteriummentes legyen, tehát azon csirákat ne szaporítsa, másrészt a táplálékokkal bevett bakteriumokat a gyomornak megölni segítse s végül, hogy a víz a gyomrot ne rongssa.

Be van igazolva, hogy ilyen célokra a mohai ÁGNES-víz végtelenül alkalmas, mert teljesen bakteriummentes. Másodsor, mint-hogy szénsavat tartalmaz, a bakteriumok mérgező hatását lerontja. És végül, mint-hogy a gyomrot alkalmasan izgatja, egyrészt étvágyat csinál, másrészt bőséges elválást okozza azon gyomornedveknek, melyek azon kártékony bakteriumokat megölik

Bár úgy éreztem, sohse szakad vége a pár száz lépcsőnek, mégis végre leértünk a tárnába.

Egy gigászi sirbolt, vagy az egyiptomi piramosok belseje lehetett olyan méretű, mielőtt a Pharaokat beletemetve rekeszre elfalazták.

Szegény bányászok, szívemből sajnáltam őket, kik egész életüket a föld sötét dohos gyomrában élék le.

Mintha minden második lépésünket egy sirhalomra tettük volna, úgy van kivágván egész hosszában a tárna talaja; mely már nincs üzemben.

Onnan levezettek bennünket mindig lejjebb, hol már csak szál deszkakon, zuhogó földalatti patakocska felett jártunk.

De hiszen nekem elég volt ennyi, az én napsugárhoz szokott lelkem megborzadt ettől a dohos sirboltól és elkérve egy szál faggyu gyertyát; vállalkoztam rá, hogy fordulok vissza egyedül. Pedig dehogy tettem volna. Nem is kellett több az asszonyépnek

jött mind utánnam s így az egész társaság jól kifaradva, de felértünk.

Örültem mikor kint álltam ismét, az ég tele volt fenyő csillagokkal és én úgy éreztem magam, mintha a börtönből szabadultam volna ki. Enyém megint az élet, szabadság, friss levegő és napfény.

Milyen boldogság, hogy élvezhetjük mindazt, mit Isten jósága két kézzel szór erre a gyönyörű, de romlott földre; vajjon hálasak vagyunk-e az ő mérhetetlen kegyelméért?

* * *

Mire Korondra értünk, a hol ezüst sugárral vont be minden közelben lévő tárgyat, fat, bokrot és ő egy vén fenyő felett mosolygott jószágon.

Milyen kedves, csendes és békés volt ez a kép, a villák kivilágított ablakaikkal szinte hívogatólag tüntek elő a félhomályból.

Valamelyik sétányon egy erőteljes férfi hang énekelte:

Messze messze Rodostóban
Rákoezi van bujdosóban...

Utánna két csalogány felelgetett egymásnak, míg végre teljesen birtokába vette a fürdőt a csend, béke és nyugalom.

Engem álomban eltemetett a parajdi sóbánya gigászi sirboltja és reggel felébredve boldogan adtam hálat Istennek, hogy álom volt csupán.

Élek és Korondon vagyok, hol ma is csengő madárdal ébresztett fel, mint máskor. Ragyogó napsugár táncol be az ablakomon és kint végig csókolja a sugár fenyőket; koronájuktól le a gyenge fűszálig, melyen még ott reszket az üde harmatcsepp és fénylik mint színes drágakő

Minden fa, bokor, virág, minden mi benépesíti a nagy természetet, reszket a gyönyörtől az éltető sugarak hatása alatt. Nincs is a nélküli élet, vagy ha van, nincs ott szabadság csak rabbilincs.

Kedves Korond, bár már úra élvezhetném özendős levegődet, hűs sétányaid és madárdalod.

K. Gréf Erzs.

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvó-szer.

Minden külföldit fölmúl hazánk természetes szénsavas-vizek királya:

égést rögtön megszünteti, páratlan étvágygerjesztő, használata valódi áldás gyomor-bajosoknak.

Kedvelt borvíz!

Olosóbb a szódavíznél!

Mindenütt kapható!

Főraktár: Honig & Weinberger uraknál Kaposvár.

a mohai **ÁGNES**-Forrás.

Millenniumi nagy éremmel kitüntetve. Kitűnő asztali, bor- és gyógyvíz, a gyomor-aldás gyomor-bajosoknak.

A mohai ÁGNES-víz fogyasztását különben is ősszel és tavasszal kiváltképpen lehet ajánlani. Ekkorra ugyanis a téli nehéz táplálkozás után a gyomor nagyon is megkivánja a gyomorjavítót. Másrészt ekkorra esik a legtöbb fertőző betegség, a mitől a mohai ÁGNES-forrás a gyermeket és felnőttest biztosan megóvja. Gyermeknél ilyenkor mutatkoznak az angol-kór tünetei, a melyeket a mohai ÁGNES-víz méztartalmánál fogva megszüntet s végül tavaszra esik a legtöbb szülés, tehát ilyenkor van a legtöbb szoptató asszony is, a kiknek a mohai ÁGNES-forrás fogyasztása azért fontos, mert ez a víz a tejválasztást nagyban fokozza.

Háztartások számára nagy üvegekben a mohai ÁGNES-forrás különösen olcsón kapható.

Toltisztító gép. (Vagyis az ördögös masina) Említettük a tavasz mentén, hogy Rózsa János Kaposvárnak egyik legelső iparos a vegyészeti festőgyár tulajdonosa toltisztító gépet hozat.

A gép megérkezett és már működésben is van, s valóban érdemes a megtekintésre és pártolásra.

A gépbe beleöntik a ronda, zsiros, piszkos tollat a vánkosokból s elkezd zakatolni, forgatja, veri, tisztítja a tollat; ez az első munkája.

Ezután ráeresztik a fertőtlenítő gőzt, mely tisztán kimossa; ugyszólván kifőzi.

Midőn ez is meg van, akkor jön rá a szárító meleg, s a gép zireg-zörög, forgatja, hánnya, veti fel s alá belsejében a könnyű tárgyat, mely már most tisztán táncol bent a forró levegőben.

Mikor ez is meg van, akkor a gépből kifutó vastag cső végére rákötik a már pár perc alatt megmosott és kivasalt tolltartót, s a gép fujja bele a hó tiszta tollat és pedig oly mennyiségben, hogy nem fér bele az előbbi vánkosba, még megtömve sem!

A gépnek egy másik vékonyabb csőve az alatta levő ládikába vezet, ide jön a sok szenny, zsír, izzadásmaradék, piszkos és bacillus tenger, melyre ha ránézsz megborzadsz, hogy mien aludtál, kinlődtál éveken át!...

Epen mint a gatona rosta; egyik felől folyik a szép tiszta buza, másik helyen a szemét, ocsu és konkoly.

Az egész műtét tart 4-5 negyed óráig, mialatt a piszkos toll hófehérré válik, puhely könnyű; akár elvitetheted azonnal haza, s megvárhatod míg elkészül!

Ujítást ajánljuk nemcsak magánosok, hanem intézetek, kórházak igazgatóságának figyelmébe.

Senki tollával össze nem keveredhetik, mert a gépbe dunyha, vagy egy vánkos toll fér, melylyel hamar végeznek.

Még az is egyik főelőnyöd, hogy tollad 100 százalékot növel.

Ha nem is tisztított valaki tollat, érdemes ezt az ördögös masinát megtekinteni, mely a tudomány és technika valódi csudája...

E közegészségi tekintetben is fontos ujítást ajánljuk nemcsak magánosok, hanem intézetek, kórházak igazgatóságának figyelmébe.

K ö z g a z d a s á g.

Szomorú aratás.

Máskor Péter-Pálkor megpendül a kasza és folyik vidáman, jókedvűen sőt dallal fűszerezve az aratás. Az idén — sajnos — nincs okunk öröme, mert rossz a termés, tehát rossz az aratás.

Általában már megszokhattuk, hogy semmi jóban se legyen részünk, minden téren és minden irányban csapás csapás

után érjen bennünket. Drágaság, rossz gazdasági viszonyok, silány terméskilátások és rossz aratás. Kielégítetlen aratás, pedig éppen ehhez fűzi a sok jóra való, dolgozó gazda legszebb reményeit. Hasztalan minden faradozása, szorgalmas munkája: a végzet ellen tehetetlenek vagyunk.

Nagyot, igen nagyot véthettünk, hogy ennyire ver bennünket a teremő, avagy annyira rosszak, megátalkodottak volnánk, hogy megérdemelnők a ránk zuduló és mindnagyobb mértékben bennünket ellepő csapásokat, lehet, hogy igaz, de az is tény, hogy kevés nemzetnek volt annyi szenvedésben része, mint nekünk Csoda, hogy ennyi baj után még élünk.

Elvégre mi már végig szenvedtük a szenvedések összes inkvizícióit, valóban ránk férne már a sok-sok sötét, fekete felhő után néhány derült, nyájas sugár. A csapások mostani sorozatát már csak ideig-óráig tudjuk elviselni, előbb-utóbb tönkre kell mennünk ebben a megállapodás nélküli csapásokban.

Hisz százezrek kenyere nálunk a jó termés, a jó aratás és ha ebben az irányban is csapás ér bennünket, akkor oly viszonyok zudulnak erre a szerencsétlen országra, hogy csaknem valamennyiünknek ki kell vándorolni.

Elég az, hogy az idén megint rossz aratásunk van, ami már eleve is felszökentette a liszt, a gabona, a kenyér arát.

A sok csapást azért mégis kénytelenek vagyunk eltűrni és ha már nem védekezhettünk a végzet csapásai ellen, tartasuk meg józanságunkat, ne csüggedjünk, ne veszítsük el hitünket, reményünket, le y en szilárd akarattunk, dolgozzunk, munkálkodjunk ujjuil, felfrissült erővel, talán a közel jövő kedvezőbb lesz és a mit most megtagadt tőlünk a sors, azt talán meghozza a jövő. Talán megint vigan pendül a kasza és vidám dalt zengenek az aratók.

K Ü L F Ö L D

Magyarország, Ausztria, Olaszország és Oroszország a Balkán-félszigeten.

Aerenthal báró küszöbön álló találkoása Tittoni olasz külügyminiszterrel, valamint Izvolszki orosz külügyminiszter bejelentett látogatása Rómában és Bécsben, arra a híresztelésre szolgáltatott alkalmat, hogy Magyarország, Ausztria, Olaszország és Oroszország közös balkán-félszigeti programot készülnék megállapítani. Ezt a híresztelést úgy Rómából, mint Berlinből megcáfolják. Ennek dacára alig lehet valakinek kétsége az iránt, hogy a három miniszter elsősorban a balkán-félszigeti ügyekről fog egymással tanácskozni.

A helyzet Oroszországban.

Hir szerint az orosz szocialforradalmárok pártja augusztusban Londonban tartja meg évi kongresszusát. Jelenleg Oroszországban a kongresszuson megjelenendő képviselőket választják. A 86 kormányzóság mindegyike tíz-tíz képviselőt küld a kongresszusra; Szibéria csaknem hasonló számú képviselőt küld, úgy hogy Londonban a szocialforradalmárpártnak mintegy ezeröttszáz tagja fog találkozni. A kongresszus hihetőleg a legnagyobb befolyást fogja gyakorolni a forradalmárok és terroristák azon részére, a kik elhatározták, hogy a harmadik dumába való választást bojkottálni fogják és kegyetlenül folytatják a terrorista kampányt.

Az alkotmányos Kína.

Számos rendeletet tettek közzé, a melyek a kerületi közigazgatás és igazságszolgáltatás reformjára vonatkoznak. A rendeletek a rendőri szolgálat rendezése, felsőbb ipari hatóságok életbeléptetése és modern törvényesékek megteremtése tárgyában intézkednek. E reformokat először a mandzsuriai provinciákban, ugyszintén Csiliben és Hiangesuban léptetik életbe. A hivatalnokokat, ugyszintén a lakosságot felszólították, hogy készüljenek az alkotmányos kormány életbeléptetésére.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Rusa Ernő.

Ne higgye el, hanem győződjék meg róla,

hogy van cég, ahol hihetetlen olcsón, (értsd: nem a minőség rovására olcsón) vásárolhat és zárolhat:

első minőségű, selyem szitaszövetet, keveretlen tiszta gépkenő-olajat, henger- és kenő-olajat, eredeti „Usz6” kocsikenőcsőt, surlódásmentesítő tömítőanyagokat, szerelvényeket, malomszerszámokat, eszközöket, vasrészeket, modern közlőműveket, szíjakat.

Ez a cég:

SCHVARTZ JÓZSEF és TÁRSA,

műszaki iroda és raktár. Gépszij-gyár.

BUDAPEST, V., Váci-körut 26. szám.

Pályázat.

A kaposvári hitelszövetkezet,

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja

a megüresedett

főkönyvelői állásra

pályázatot hirdet.

Ezen állásra a sajátkezüleg irt s az eddigi gyakorlati működést igazoló bizonyítványokkal felszerelt ajánlatok a szövetkezet igazgatóságához Kaposvárra intézendők.

Biztosítékul 2000 korona letétele kívántatik,

A főkönyvelő köteles a hitelszövetkezettel kapcsolatos somogy megyei segélyegylet könyvelését is teljesíteni.

Az állás megválasztás után azonnal elfoglalandó.

Kaposvár, 1907. június 28.

A kaposvári hitelszövetkezet igazgatósága.

Van szerencsém Kaposvár város és vidéke t. közönségének szives tudomására juttatni, hogy kaposvári határ szélén Szerdahely telepén egy

téglagyárat

létesítettem, mely ma már teljes működésben lévén, téglá, vályog és cserépszindelyre, nemkülönben építő és vakoló homokra nézve megrendeléseket elfogad.

Tisztelettel

Jambrich Alajosné
Somogy-Szenna.

MORGOS JÓZSEF

polgári, papi és egyenruha-szabó, Somogyvármegye szállítója

Kaposvár, Fő-utca 8. (A vármegyeház mellett.)

Alapított 1880.

Alapított 1880.

Saját műhelyemben legfinomabb honi és külföldi szövetekből mérték után készített

nyári, őszi, téli és tavaszi öltözeteket, papi öltözeteket, egyenruhákat, felöltőket, alkalmi ruhákat

és minden e szakmába vágó ruhákat ajánlok a nagyérdemű közönség figyelmébe. — Huszonhét év óta fennálló üzletem jó hírneve kezkesedik a szolid kiszolgálásról, melyet ezután is kiemelnem lesz főteremtésem.

Szives támogatásukat továbbra is kérve

kiváló tisztelettel

MORGOS JÓZSEF

polgári, papi és egyenruha-szabó

Kaposvár, Fő-utca 8.

Eladó ház!

A „Kaposvári Hitelszövetkezet” tulajdonát képező nyolc lakásból álló adómentes új ház és kert Kaposvárott, Fő-utca 111. sz. alatt

szabad kézből eladó.

Venni szándékozók az eladás feltételeiről a Hitelszövetkezet hivatalos helyiségében (Kaposvár, Korona-u. 5. sz.), vagy dr. Rusa Ernő ügyvéd irodájában bármikor tájékoztatást szerezhetnek.

Manhold Kálmán

KULA, Bács megyének a Telecska magaslatán fekvő JOLÁNFÖLDI szőlőoltvány és kertészeti bérletén tavaszi szállításra kapható:

1. Szokvány minőségű, minden alanyon fajtisztán, sima és gyökeres zöldoltvány.
2. Amerikai és európai sima és gyökeres vessző.
3. Alma-, körte-, barack- és kajszinfák 1, 2, 3 éves oltványok a legkiválóbb fajokban.
4. Gleditsia és Maclura Aurentiaca élősvény, a melynek gyökerei nem sarjadzanak, tövisei igen sűrűk semmiféle rovar nem pusztítja, minden időjárásnak ellenáll.

Kívánatra név- és árjegyzéket készséggel küldök.

Szives megkereséseket kér

Manhold Kálmán,
nagybérlet.

Rác-Órsi molnárnál

egy 8 lóerejű

Marsal-lokomobil

kitünő állapotban

e l a d ó.

Ára jótállás mellett 650 forint.

Posta- és vasutállomás: Mernye.

Hirdetések

jutányos áron felvétetnek e lap

kiadóhivatalában.

A NAP

A magyar ujságírás szenzációja, Magyarország legfüggetlenebb és legelterjedtebb napilapja.

Felelős szerkesztője: **Braun Sándor.**
Politikai főmunkatársai: **Bródy Sándor,**
Lengyel Zoltán és dr. Kalmár Antal.

A NAP a 48-as eszmény leghivebb katonája és a 67-es politika kérlelhetetlen üldözője.

A NAP már kora reggel megérkezik a vidékre. - -

A NAP nemesak a legkitünőbb lap, de a legolcsóbb is.

Egy szám ára 2 krajcár.

Előfizetés: negyedévre 4 kor., egy hónapra 1 kor. 40 fill.

Mutatványszámokat készsággel küld: **A NAP** kiadóhivatala VIII. ker Rökk Szilárd-u 9.

RÓZSA JÁNOS

vegyészeti ruhatisztító, plissirozó ágytolttisztító és gőzműfestő intézete

Kaposvár, Fő-utca 31. sz.

S A J Á T H Á Z Á B A N .

Ajánlja a legújabb gépekkel felszerelt
plissirozó, guvrirozó, vegyészeti
ruhatisztító és gőzműfestő gyárát,
mely legújabban

ágytolttisztító géppel

bővített ki. — Ezen közegészségi és tisztasági szempontból felette megbecsülhetetlen eljárást melegen ajánljuk háziasszonyok, intézetek és kórházak figyelmébe.

Tisztítás folytán a toll 100%-al növekedik.
Előzetes bejelentés után a toll tisztítása meg is várható.

FIDIBUSZ

! A legkitünőbb és legolcsóbb élclap !

Szerkeszti: **HELTAI JENŐ.**

Főmunkatársak: **Ambrus Zoltán, Molnár Ferenc, Herczeg Ferenc, Ignotus, Szomori Dezső.**

Képei javát: **Linek Lajos, Vesztróczy Mauó, Paulini Béla, Feiks, Vadász, Erdey, Oláh, Süle, Csukássy, Kober és Kondor** rajzolja.

Pénteken délben már kézhez kapják a vidéki előfizetők a

FIDIBUSZ-t

Előfizetési ára páratlanul olcsó.

Egész évre 6 Kor. Negyedévre 1 K 50 f.
Félévre 3 Kor. Egy óra 50 fillér.

Egy szám ára **5 kr. (10 fill.)**

Friss, vidám, pajkos, eredeti, érdekes, bátor, díszesen illusztrált - - - heti élclap. - - -

Mutatványszámot kívánatra ingyen küldi a **FIDIBUSZ** kiadóhivatala Budapest. Rökk Szilárd utca 9

Nyomdai munkák

jutányos áron készít

Hagelman Károly

könyvnyomdája

Kaposvár.